

STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA OBCE HORNÝ PIAL K NÁVRHU
ROZPOČTU OBCE NA ROK 2019 A K VIACROČNÉMU ROZPOČTU NA ROKY 2020 A
2021

Vypracoval: JUDr. Marek Keller
V Hornom Piale dňa 9.12.2018

V zmysle § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce Horný Pial na rok 2019 a k viacročnému rozpočtu na roky 2020 -2021 (ďalej len *návrh rozpočtu*).

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu rozpočtu z hľadiska zákonnosti, metodickej správnosti jeho zostavenia a predloženia ako aj reálnosti ekonomických východísk predpokladaných v rozpočte.

ZÁKONNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecnými záväznými predpismi, konkrétne:

- Zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov
- Zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov
- Čl. 9 ods. 1 Ústavného zákona č. 493/2011 o rozpočtovej zodpovednosti

Návrh rozpočtu ďalej zohľadňuje aj príslušné ustanovenia:

- Zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov
- Zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov
- ostatných súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov

Návrh rozpočtu bol zverejnený spôsobom v obci obvyklým (zverejnený na úradnej tabuli obce, ako aj na webovom sídle obce) dňa **28.11.2018** t. j. najmenej 15 dní pred jeho schválením OZ, tak ako to stanovuje § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení.

V zmysle § 4 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, rozpočet obce predstavuje základný nástroj finančného hospodárenia obce. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť jej hospodárenia.

V súlade s čl. 9 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti obce zostavujú svoj rozpočet na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

V zmysle § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, rozpočet obce obsahuje aj zámery a ciele ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce (program obce), ak obecné zastupiteľstvo obce (ďalej len OZ) s počtom obyvateľov do 2000 nerozhodne o neuplatňovaní programového rozpočtovania. OZ Horný Pial rozhodlo o neuplatňovaní programového rozpočtovania uznesením č. **57/2013** zo dňa 13.12.2013.

Viacročný rozpočet ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce je tvorení:

- a) rozpočtom obce na príslušný rozpočtový rok

- b) rozpočtom obce na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku
- c) rozpočtom obce na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b)

Vzhľadom na § 9 ods. 4 zákona č. 583/2004 príjmy a výdavky rozpočtov uvedených v písm. b) a c) **nie sú záväzné** (rozpočet na rok 2020 a 2021).

Vnútorne členenie návrhu rozpočtu je v súlade s § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len "bežný rozpočet")
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len "kapitálový rozpočet")
- c) finančné operácie.

A. BEŽNÝ ROZPOČET

Rozpočtové roky	2019	2020	2021
Bežné príjmy	99 300	99 300	99 300
Bežné výdavky	90 300	99 300	99 300
Rozdiel	9 000	0	0

B. KAPITÁLOVÝ ROZPOČET

Rozpočtové roky	2019	2020	2021
Kapitálové príjmy	0	0	0
Kapitálové výdavky	29 000	0	0
Rozdiel	- 29 000	0	0

C. FINANČNÉ OPERÁCIE

Rozpočtové roky	2019	2020	2021
Príjmové fin. operácie	20 000	0	0
Výdavkové fin. operácie	0	0	0
Rozdiel	20 000	0	0

Bežný rozpočet na rok 2019 spĺňa podmienku v zmysle § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a je zostavený ako prebytkový s **prebytkom 9 000 €**. V zmysle § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy môže obec zostaviť kapitálový rozpočet ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. **Schodok kapitálového rozpočtu** je plánovaný vo výške **29 000 €** a bude krytý prebytkom bežného rozpočtu a príjmovými finančnými operáciami – prevodom z fondu finančnej náhrady spoločenskej hodnoty vyrúbaných stromov.

Celkový výsledok hospodárenia vrátane príjmových finančných operácií je plánovaný ako vyrovnaný.

Rozpočty na roky 2020 a 2021 sú zostavené ako vyrovnané.

Celkovo možno skonštatovať, že rozpočty na rok 2019 až 2021 spĺňajú zákonné požiadavky kladené na rozpočet v zmysle § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004.

PRÍJMOVÁ ČASŤ ROZPOČTU

A. Rozpočet bežných príjmov

Návrh rozpočtu na rok 2019 počíta s bežnými príjmami vo výške **99 300 €**, čo predstavuje zníženie bežných príjmov oproti očakávanej skutočnosti roku 2018 o 12 552. Zníženie bežných príjmov oproti predchádzajúcemu rozpočtovému roku je z dôvodu, že v roku 2019 obec nepočíta s pokračovaním projektu zamestnanosti cez ÚPSVaR a teda sa znížilo plnenie na položke Transferoch 312. Tieto prostriedky boli účelovo viazané a prináležalo im plnenie na strane bežných výdavkov vo funkčnej klasifikácii rozvoj obcí (06.2.0) navýšené o spolufinancovanie obce (20%) a teda hoci sú celkové bežné príjmy obce znížené, po odpočítaní časti transferov sú bežné príjmy v roku 2019 navýšené a to predovšetkým o daňové príjmy. Konkrétne sa v roku 2019 počíta s vyšším príjmom z podielových daní a to o takmer 8 000 €. Ku dňu predloženia návrhu rozpočtu nebola zverejnená prognóza MF SR k podielovým daniam. Možno však reálne očakávať ich zvýšenie. V návrhu štátneho rozpočtu je očakávaný výnos dane z príjmu fyzických osôb až o 13,3 % vyšší ako sa počítalo v rozpočte na rok 2018, avšak výnos môže byť negatívne ovplyvnený novelou zákona o dani z príjmu fyzických osôb, ktorá počíta s dvojnásobným daňovým bonusom na dieťa. Vzhľadom na uvedené by som pri nastavovaní príjmu z podielových daní odporúčal ostať konzervatívny. Ďalšie zvýšenie uvedené v rozpočte sa týka poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad. Plánovaný navýšený rozpočet v tejto podpoložke závisí od schválenia predloženého VZN o poplatku za komunálny odpad. Zvýšenie sadzieb za odpad je odôvodnené zvýšením nákladov obce na zber a zneškodňovanie komunálneho odpadu.

Vývoj bežných príjmov:

Rok	Schválený pôvodný rozpočet bežných príjmov bez úprav	Skutočnosť plnenia bežných príjmov
2018	112 000	111 852,22*
2017	83 700	89 843,64
2016	85 150	120 127,71
2015	72 550	118 596,04
2014	69 595	73 467,16
2013	66 260	74 731,43

*V prípade roku 2018 ide len o očakávanú skutočnosť

B. Rozpočet kapitálových príjmov

V návrhu rozpočtu na rok 2019 a v návrhu rozpočtov na roky 2020 a 2021 sa nepočíta s kapitálovými príjmami.

VÝDAVKOVÁ ČASŤ ROZPOČTU

A. Rozpočet bežných výdavkov

Návrh rozpočtu bežných výdavkov na rok 2019 je vo výške **90 300 €**. Očakávaná skutočnosť bežných výdavkov roku 2018 je 98 560 €.

Zníženie bežných výdavkov je predovšetkým vo funkčnej klasifikácii rozvoju obce 06.2.0 a to z dôvodu realizácie projektu ÚPSVaR v roku 2018. Ide o zníženie výdavkov o takmer 24 000 €. Naopak zvýšenie rozpočtu bežných výdavkov je plánované vo funkčnej klasifikácii 01.1.1 Výkonné a zákonodarné orgány a to v časti miezd (610) a odvodov (620). Navýšenie reflektuje zvyšovanie miezd vo verejnej správe o 10% ako aj novelizáciu zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest, kde sa zvýšil násobok v jednotlivých skupinách podľa počtu obyvateľov a teda minimálny plat starostu obce. Okrem toho možno očakávať aj zvýšenie priemernej mzdy v národnom hospodárstve za rok 2018 od čoho sa odvíja mzda starostu ako aj hlavného kontrolóra obce.

Mierne zvýšenie je plánované aj vo funkčnej klasifikácii 05.1.0 nakladanie s odpadmi, kde je premietnuté zvýšenie poplatku za skládkovanie z dôvodu slabšej separácie odpadu, ako aj zvýšenie platieb za služby zberu a zneškodnenia komunálneho odpadu.

Vo funkčnej klasifikácii 06.4.0 Verejné osvetlenie sa v súlade so zmluvou so spoločnosťou GREP počíta s platbami za uskutočnenú rekonštrukciu verejného osvetlenia vo výške 2 542 €/ročne. V zmysle zmluvy bude obec platiť uvedený paušál 10 rokov a teda do roku 2026. K uvedenému je treba podotknúť, že hoci sa uvedený záväzok nezahŕňa do celkovej výšky dlhu obce, zmluva pripúšťa aj postúpenie pohľadávky finančnej inštitúcií. Vzhľadom na uvedené treba s týmto záväzkom narábať ako s úverom a v prípade ak by obec chcela čerpať úverové prostriedky mať na zreteli možnosť postúpenia pohľadávky a to predovšetkým z dôvodu neprekročenia limitov celkovej výšky dlhu v súlade s § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Vo funkčnej klasifikácii 08.2.0 Kultúrne služby je v rozpočte vyhradená rezerva 2 000 € na údržbu budovy KD.

B. Rozpočet kapitálových výdavkov

Rozpočet kapitálových výdavkov je navrhnutý vo výške 29 000 €. Ide o plánovanú revitalizáciu zelene pri kultúrnom dome a obecnom úrade. Uvedená investícia má byť hrazená z prebytku bežného rozpočtu vo výške 9 000 € a z finančných prostriedkov poskytnutých ako finančná náhrada spoločenskej hodnoty vyrúbaných stromov vo výške 20 000 €.

FINANČNÉ OPERÁCIE

V návrhu rozpočtu sa počíta s príjmovými finančnými operáciami vo výške 20 000 € a to zapojenie účelovo určených finančných prostriedkov poskytnutých ako finančná náhrada spoločenskej hodnoty vyrúbaných stromov. Zostatok na fonde po vyčerpaní uvedených finančných prostriedkov bude 17 000 €.

Na rezervnom fonde má obec zostatok 3 951,78 €.

Obec v roku 2019 a nasledujúcich dvoch rokoch nerozpočtuje výdavkové finančné operácie.

ZÁVER – ZHRNUTIE

Návrh viacročného rozpočtu Obce Horný Pial na roky 2020 – 2021 a návrh rozpočtu Obce na rok 2019 rešpektuje právne normy a procesné podmienky súvisiace s prípravou rozpočtu Obce. A teda odporúčam po prerokovaní schváliť rozpočet na rok 2019 a zobrať na vedomie rozpočet na roky 2020 a 2021.

V Hornom Piale dňa 9.12.2018

.....
(JUDr. Marek Keller)